

UTDANNINGSSTRATEGI 2026-2030

OM STRATEGIEN

Utdanningsstrategien for perioden 2026–2030 er utarbeidet av Regionalt samarbeidsorgan for utdanning i Helse Vest og bygger på rammeavtalen mellom Helse Vest RHF og utdanningsinstitusjonene i regionen. Rammene for samarbeidet er gitt i tråd med oppdragsdokumentet til Helse Vest RHF¹.

Strategien er et felles grunnlag for samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og utdanningsinstitusjonene², og skal bidra til at utdanninger er relevante, dimensjonert etter behov og holder høy kvalitet. Samarbeidsorganet har en strategisk og rådgivende rolle i dette arbeidet, og skal bidra til helhetlige løsninger som styrker utdanningene i regionen gjennom dialog, anbefalinger, koordinering og forpliktende samarbeid. Strategien skal bidra til utdanninger som er i tråd med helsetjenestens behov for kapasitet og kompetanse, og til samarbeid som forplikter partene til å finne helhetlige løsninger for dimensjonering, kvalitet og praksisstudier.

Helsetjenesten står overfor store endringer i strategiperioden. Befolkningsutviklingen på Vestlandet viser at alderssammensetningen endrer seg vesentlig med flere eldre, befolkningen vil ha behov for utredning og behandling som er mer sammensatt. Behovet for tjenester i spesialisthelsetjenesten vil være stabilt, men vil øke i kommunehelsetjenesten, samtidig som tilgjengelig arbeidskraft på Vestlandet vil endre seg. Teknologisk utvikling, nye behandlingsformer og endrede pasientforløp stiller krav til kontinuerlig utvikling av kompetanse og utdanningstilbud. Nye studiemodeller, som Vestlandslegen, skaper behov for tilpasning i kapasitet for klinisk undervisning, etablering av fire campus og praksis.

Strategien skal bidra til å beholde, utdanne, utvikle og rekruttere rett kompetanse som er relevante, riktig dimensjonerte og praksisnære, og som forbereder studentene til arbeid i spesialisthelsetjenesten, men også ta hensyn til behov i kommunehelsetjenesten. Den skal legge til rette for samarbeid som styrker fagmiljøene og gjør spesialisthelsetjenesten til en attraktiv læringsarena og foretrukken arbeidsplass. For å få dette til må utdanningene være fleksible, forskningsbaserte og tilpasset helsetjenestens behov. Kommunene deltar som observatører og er ikke forpliktende part i strategien. Samarbeidsorganet kan ikke være avtalepart mellom utdanningssektoren og kommunehelsetjenesten, men vil bidra til informasjonsdeling og helhetlig dialog om utdanning som foregår i både kommune- og spesialisthelsetjenesten. Helse Vest RHF kan ved behov etablere egne møter med representantene fra kommunene for å bidra til samspill og deling av erfaringer.

Strategien følges opp gjennom en handlingsplan som revideres årlig.

¹ Helse og omsorgsdepartementet gir oppdrag og styringssignaler til de regionale helseforetakene

² Kunnskapsdepartementet fastsetter rammer og finansiering for utdanningsinstitusjonene

VISJON

«Sammen bygger vi kompetanse i Helse Vest».

Visjonen uttrykker et forpliktende samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og utdanningsinstitusjonene for å tilby utdanninger som møter fremtidens behov.

STRATEGISKE MÅL

Strategien bygger på et likeverdig samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og utdanningsinstitusjonene, der partenes ulike roller og ansvarsområder anerkjennes og utvikles i fellesskap. Målet er å sikre utdanninger som er relevante, riktig dimensjonerte og av høy kvalitet, og som utvikles i takt med framtidens behov for kompetanse.

Strategien legger til grunn at utdanning, praksis og læringsmiljø må utvikles i tett samspill, slik at studentene får helhetlige, forutsigbare og profesjonsnære læringsforløp.

Strategien skal gi retning for samarbeid om innhold, dimensjonering og praksisstudier, og sikre at utviklingen skjer i dialog mellom partene. Strategien skal bidra til at fagmiljøene i regionen har gode strukturer for veiledning, tverrfaglighet og faglig utvikling, og til at beslutninger om innhold, dimensjonering og praksis baseres på kunnskap, dialog og felles prioriteringer.

På denne bakgrunn prioriterer strategien tre tiltaksområder der samarbeidsorganet kan bidra til forbedring:

- Framtidsrettede utdanninger – riktig kompetanse og kapasitet for spesialisthelsetjenesten
- Praksisstudier av høy kvalitet
- Effektivt samarbeid og felles posisjoner i utdanningssamarbeidet

Hvert område har målbare mål og følges opp gjennom en handlingsplan med konkrete tiltak.

Tiltaksområde: Framtidsrettede utdanninger – riktig kompetanse og kapasitet for helsetjenesten

Endringer i demografi, sykdomsbilde og teknologi krever utdanninger som gir både dybde- og breddekompetanse, og som legger til rette for tverrfaglig samarbeid, teamarbeid og oppgavedeling.

Strategien skal bidra til utdanninger som møter tjenestens behov og styrker fagmiljøene, blant annet gjennom ordninger som fremmer faglig utvikling og kombinerte stillinger mellom utdanning, forskning og klinikk. Samarbeidet skal dekke behov både i utdanningsinstitusjonene, helseforetakene og kommunehelsetjenesten der det er relevant, og sikre helhetlige prosesser for innhold, kapasitet og praksisstudier.

Dette tiltaksområdet skal bidra til utdanninger som gir riktig kompetanse og legger til rette for tverrfaglig samarbeid og oppgavedeling, slik at helsetjenesten kan beholde, utvikle og rekruttere kompetanse.

Mål:

1. Utdanningene gir riktig kompetanse, støtter tverrfaglighet og oppgavedeling, og utvikles i takt med spesialisthelsetjenestens behov.
2. Det er etablert forpliktende samarbeid som skal bidra til samsvar mellom utdanningskapasitet og spesialisthelsetjenestens og utdanningsinstitusjonenes behov.
3. Fagmiljøene er styrket gjennom samarbeid om utdanningstilbud og ordninger for kombinerte stillinger.

Tiltaksområde: Praksisstudier av høy kvalitet

Praksisstudier er en sentral del av helseprofesjonsutdanningene og avgjørende for å utvikle kompetente medarbeidere. De skal være forskningsbaserte og organiseres i samarbeid mellom utdanningsinstitusjon og praksissted slik at studenter er godt forberedt og integreres som en del av arbeidsmiljøet. Strategien skal bidra til å styrke og videreutvikle læringsmiljøene i praksis, slik at studentene opplever trygghet, inkludering og aktiv profesjonsutvikling gjennom hele praksisperioden. Videre skal strategien bidra til at praksisstedene utvikler tydelige og forutsigbare strukturer for mottak og oppfølging av studenter, slik at overgangen inn i praksis blir helhetlig og kvalitetssikret.

Foretakene har ansvar for å prioritere praksis og veiledning som en integrert del av virksomheten og sikre rammer som understøtter kvalitet i læring og veiledning. Det innebærer at ledere på alle nivå involverer og legger til rette for utdanning og kompetanse.

Rettledning/supervisjon og veiledning skal drives etter anerkjente modeller, og veiledere skal ha nødvendig kompetanse og støtte for å ivareta studentenes læring. Dette tiltaksområdet skal legge til rette for praksismodeller som sikrer kvalitet og forutsigbarhet, og som fremmer tverrfaglig samarbeid og innovasjon. Studentene skal være aktive og bidra til egen læring og utvikling.

Mål:

4. Praksisstudier gir studentene et trygt, inkluderende og læringsfremmende praksismiljø, med forutsigbare og kvalitetssikrede rutiner for forberedelse til praksis, mottak, oppfølging og integrering i arbeidsmiljøet.
5. Det er etablert praksismodeller som bidrar til tydelig struktur, kapasitet, fleksibilitet og kvalitet og som åpner for innovative løsninger for praksisstudiene.
6. Daglig rettledning/supervisjon og veiledning er organisert etter anerkjente modeller, og alle veiledere har nødvendig kompetanse og støtte til å ivareta studentenes læring.

Tiltaksområde: Effektivt samarbeid og felles posisjoner i utdanningssamarbeidet

For å lykkes med strategien må samarbeidet mellom spesialisthelsetjenesten og utdanningsinstitusjonene være strukturert og forpliktende, slik at det gir helhetlige utdanningsløp og styrker samspillet mellom regionale og lokale arenaer.

Strategien skal bidra til prosesser som sikrer systematisk deling av erfaringer og gode løsninger, og til et strategisk overblikk over nasjonale endringer som påvirker utdanningene. Samarbeidet skal støttes av digitale løsninger som gir oversikt over kapasitet, behov og avtaler.

Dette tiltaksområdet skal legge til rette for koordinert dialog og bidra til at behov for endringer løftes til nasjonalt nivå når det er nødvendig.

Mål:

7. Det er utviklet forpliktende samarbeid som skal bidra til helhetlige utdanningsløp og styrker samspillet mellom regionale og lokale samarbeidsarenaer.
8. Det er etablert tiltak for systematisk deling av erfaringer og gode løsninger som kan styrke samarbeidet regionalt.
9. Samarbeidsorganet har oversikt over nasjonale prosesser og endringer som påvirker utdanningene, og bidrar til å løfte behov for endringer opp på nasjonalt nivå, ved behov.